

Oproep tot bijdragen Historicidagen 2026

Toekomst van Geschiedenis

In de zomer van 2026 is er reden tot feest voor alle historici en historisch geïnteresseerden in de Lage Landen. De Historicidagen strijken neer in **Leiden** voor haar lustrumeditie! Tijdens de eerdere edities is de beoefening van de geschiedenis grondig ondervraagd: hoe betrekken we het bredere publiek in de geschiedschrijving (Utrecht), wie behoort tot de beroepsgroep (Groningen), waar liggen de grenzen van de discipline (Rotterdam) en hoe kunnen we deze overstijgen (Maastricht)? Nu richten we ons op de vraag: hoe ziet de toekomst van ons vak er eigenlijk uit?

Het **Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap** en de **Universiteit Leiden** nodigen iedereen die zich bezighoudt met geschiedenis uit om van 27 tot 29 augustus 2026 in Leiden hierover mee te denken over de **Toekomst van Geschiedenis**.

Toekomstdilemma

Het historische vakgebied staat voor grote uitdagingen. Digitalisering van bronnen, onderzoeksmethodes en het onderwijs zorgen ervoor dat de wijze waarop we het verleden onderzoeken en doceren ingrijpend verandert. In tijden van polarisatie, de klimaatcrisis, geopolitieke verschuivingen en de aanvallen op de rechtstaat en academische vrijheid, blijft de behoefte aan mensen die hedendaagse ontwikkelingen historisch kunnen duiden

enorm groot. Tegelijkertijd rijzen er uit de politiek en maatschappij geluiden op die het bestaansrecht van de geschiedenis in twijfel trekken en de waarde van historische kennis (en de wetenschap in het algemeen) ondermijnen. Bezuinigingen bedreigen het voortbestaan van het vakgebied en sectoren waar het onderdeel van uitmaakt.

In andere woorden: de toekomst van geschiedenis is uiterst onzeker. Het is hoog tijd om al deze ontwikkelingen en de impact daarvan op de verschillende historische vakgebieden onder de loop te nemen. Hoe ziet de geschiedenis er in de toekomst uit?

Brave New World?

Elke tijd creëert naast nieuwe generaties historici ook nieuwe onderzoeksonderwerpen, methodes en perspectieven. Docenten, academici, heemkundigen, archivariissen, curatoren, erfgoed specialisten, content creators en journalisten werken dagelijks aan nieuwe manieren om het verleden te bestuderen en te duiden.

In de samenleving blijft de interesse in het verleden groot. Historische boeken en films vinden gretig aftrek, en het verleden dringt ook door tot nieuwe media zoals podcasts, TikTok en LinkedIn. De vraag rijst hoe de **rol van de historicus er in de toekomst** uitziet en hoe geschiedonderwijs en -onderzoek kunnen of moeten veranderen om maatschappelijk relevant te blijven.

Bolwerk van traditie en vernieuwing

Met de Historicidagen 2026 bieden het KNHG en de Universiteit Leiden de mogelijkheid aan alle mensen binnen het vakgebied om ervaringen uit te wisselen en toekomstperspectieven te delen. Wat moet de historicus van de toekomst allemaal kunnen? Welke structurele verschuivingen zullen er de komende jaren plaatsvinden? Welke tradities willen we doorgeven aan de volgende generatie (en welke niet)? Welke richtingen gaat het historisch onderzoek op? Hoe maken het onderwijs, het onderzoek en de erfgoedsector zichzelf toekomstbestendig? Hoe houden we het verleden actueel?

Natuurlijk heeft de geschiedbeoefening wel vaker voor grote uitdagingen van binnen én buiten het vakgebied gestaan. Het is daarom passend om de toekomst van het vak geschiedenis in de Lage Landen te agenderen aan een universiteit met een lange traditie in de geschiedbeoefening, en in een stad die rijk is aan musea, erfgoed en cultuur.

Aan de slag!

Alle historici – docenten, academici, erfgoedspecialisten, heemkundigen, archivariissen en andere historische specialisten – maar ook in het Nederlandse taalgebied worden uitgenodigd om ideeën voor panels en activiteiten voor de Historicidagen 2026 in te zenden.

Daarnaast nodigen we voor deze *Historicidagen* nadrukkelijk iedereen die dagelijks werkt aan nieuwe manieren om het verleden te bestuderen en te duiden, zoals heemkundigen, *content creators*, TikTokers en journalisten uit om deel te nemen aan deze driedaagse historische ontmoeting. Ook niet-Nederlandstalige historici die werkzaam zijn in de Lage Landen, kunnen een Engelstalig voorstel indienen.

Het programma kent drie verschillende *sessies*:

1. In **'Verleden'** staat de vraag centraal welke voorbeelden er zijn van toekomstgericht werken in het verleden?
2. In **'Heden'** verwelkomen we panels over de actuele historische praktijk en hoe deze zich verhouden tot hedendaagse maatschappelijke vraagstukken.
3. In **'Toekomst'** staat de toekomstige historische praktijk centraal.

Voorstellen mogen een *traditionele* vorm hebben, dat wil zeggen: Een paneldiscussie, met maximaal vijf sprekers (inclusief de moderator) en voldoende gelegenheid voor debat met de deelnemers na de presentaties. *Duur*: anderhalf uur.

Hoewel we de traditionele conferentievormen (panel, workshop, etc.) omarmen, nodigen we ook expliciet uit tot het indienen van voorstellen met een *vrije opzet*. Deze kunnen bestaan uit het presenteren of delen van kennis in een andere vorm; wandelingen, sprints, filmvertoningen, tentoonstellingen, muzikale optredens enz. Deze sessies worden gelijktijdig met de andere meer traditionele sessies georganiseerd. Behalve tijdslimieten zijn er geen voorwaarden voor deze sessies. *Duur*: 45 minuten of anderhalf uur.

Een voorstel indienen?

Deel je expertise, projecten en ideeën met andere historici en historisch geïnteresseerden in Leiden door **vóór 31 januari 2026** een voorstel van maximaal 250 woorden in bij de programmacommissie in te dienen. Dit kan individueel of namens een (werk)groep of organisatie. *Jonge historici* worden aangemoedigd om voorstellen in te dienen. Voorstellen

met sprekers van verschillende achtergronden, leeftijden, gender en organisaties, hebben een streepje voor.

Regels

- Het voorstel is maximaal **250 woorden**, en moet voorzien zijn van een:
 - (voorlopige) titel;
 - inhoudelijk voorstel;
 - soort sessie;
 - namen en organisatie van de spreker(s);
 - namen en organisatie van de organisator(en) en contactgegevens.
- Inzenden kan tussen **1 december 2025 en 31 januari 2026**;
- Individueel, als groep of als instelling indienen is mogelijk;
- Innovatieve presentatievormen krijgen de voorkeur;
- Inzenden kan alleen via de site **www.historicidagen.nl**. Voorstellen die per e-mail worden verstuurd, worden niet in behandeling genomen;
- Alle sprekers moeten zich **registreren als deelnemer** en worden ook geacht de deelnamekosten te betalen (sprekerstarief). Organisatoren worden verzocht de deelnemers aan hun sessies hierover ook te informeren.

De programmacommissie gaat zich na de deadline buigen over de ingediende voorstellen. Zij maakt op basis van inhoud, variatie en relevantie een selectie. De Programmacommissie kan bijdragen afwijzen of vragen om aanpassingen. Over deze beslissing wordt niet gecorrespondeerd.